

1

СІДНЕЙ

Щось було не так.

Спочатку жінка за стійкою паспортного контролю променисто усміхнулася:

— Як справи, приятелю?

— Усе гаразд, — збрехав Гаррі Голе. Минуло вже понад тридцять годин відтоді, як він вилетів з Осло. У Лондоні він зробив пересадку, а потім ще одну — у Бахрейн, і йому довелося сидіти на клятому місці біля аварійного виходу. З міркувань безпеки крісло можна було лише трохи нахилити назад, і поки Гаррі долетів до Сінгапуру, він відчував, що його попереk розвалюється.

І тепер от жінка за стійкою більше не усміхалася.

Вона з помітним інтересом ретельно розглядала його паспорт. Важко сказати, що саме спочатку викликало в неї такий веселий настрій — фотографія чи його ім'я.

— Бізнес-поїздка?

Гаррі Голе підозрював, що паспортні службовці в більшості місць світу додали б тут «сер», але він читав, що такий вид офіційної люб'язності не був надто поширений в Австралії. Це насправді не мало значення — Гаррі не був особливо при зви чаєний ні до подорожей за кордон, ні до снобізму — усе, чого

він хотів, це якомога швидше дістатися готельного номера й укластися в ліжко.

— Так, — відповів він, барабанячи пальцями по стійці.

І саме тоді її губи стиснулися, а потім потворно викривилися, коли вона вимовила різким тоном:

— Чому у вашому паспорті немає візи, сер?

Його серце стиснулося, як це незмінно траплялося, коли воно відчувало катастрофу. Можливо, «сер» використовували лише тоді, коли ситуація ставала критичною?

— Перепрошую, я забув, — пробурмотів Гаррі, гарячково нишпорячи у внутрішніх кишнях. Чому спеціальну візу не проставляють у паспорті, як і звичайні? У черзі за своєю спиною він почув слабке дзижчання плеєра й зрозумів, що позаду стоїть його сусід із літака. Той весь політ слухав ту саму касету. Чому, чорт забирай, він ніколи не може згадати, у яку кишню кладе речі? Ще й спека дошкуляла, дарма, що вже майже десята година вечора. Гаррі відчував, як у нього починає свербіти голова.

Нарешті, на своє велике полегшення, він знайшов документ і поклав його на стійку.

— Ви поліціант, чи не так?

Службовиця підвела погляд від спеціальної візи й пильно подивилася на нього, але губ уже не стискала.

— Сподіваюся, тут не було вбито жодної норвезької білявки?

Вона засміялася і ляпнула печаткою по спеціальній візі.

— Ну, лише однецьку, — відповів Гаррі Голе.

Зал прибуття був напхот напханий туристичними агентами та водіями лімузинів, які тримали таблички з іменами, але жодної таблички з написом «Голе» не було видно. Він уже збирався зловити таксі, коли побачив, що крізь натовп із табличками протискається просто до нього кучерявий чорношкірий чоловік з надзвичайно широким носом, убраний у світло-блакитні джинси та гавайську сорочку.

— Містер Голі, гадаю! — триумфально проголосив він.

Гаррі Голе обміркував свої варіанти. Він думав провести перші дні в Австралії, виправляючи вимову свого прізвища, щоб його не плутали з дірками та отворами.* Однак «містер Голи», звісно, звучало незрівнянно краще.**

— Ендрю Кенсінгтон. Як ся маєте? — усміхнувся чоловік і простягнув величезну долоню.

Під час рукостискання Голе здалося, що його руку пропустили через соковитискач.

— Ласкаво просимо до Сіднея. Сподіваюся, добре долетіли, — сказав незнайомиць з очевидною щирістю, майже як стюардеса двадцять хвилин тому. Він узяв пошарпану валізу Гаррі та пішов до виходу, не озираючись. Гаррі тримався поруч із ним.

— Ви працюєте в поліції Сіднея? — спитав він, щоб підтримати розмову.

— Звісно, приятелю. Обережно!

Двостулкові двері раптом гепнули Гаррі в обличчя, та так, що йому аж сльози на очі навернулися. Невдалий фарс і не міг початися гірше. Він потер носа й вилаявся норвезькою. Кенсінгтон співчутливо подивився на нього.

— Кляті двері, га? — сказав він.

Гаррі не відповів. Він не знав, як відповідають на такі коментарі на цьому боці Землі.

На паркінгу Кенсінгтон відімкнув багажник невеликої вживаної «тойоти» та заштовхнув туди валізу.

— Хочеш кермувати, приятелю? — здивовано спитав він.

Гаррі зрозумів, що сидить на водійському сидінні. Таж звісно, в Австралії клятий лівобічний рух. Проте пасажирське сидіння було так завалено паперами, касетами та іншим мотлохом, що Гаррі втиснувся на задне.

— Ви, мабуть, абориген, — сказав він, коли вони звернули на автостраду.

— Гадаю, вас не обдуриш, офіцере, — відповів Кенсінгтон, глянувши в дзеркало.

* Англійською прізвище Голе (Hole) вимовляється приблизно як «гоул» і має значення «діра», «отвір». — Тут і далі прим. пер.

** Голи — від англ. *holy* — «святий».

— У Норвегії ми називаємо вас австралійськими неграми. Кенсінгтон не відводив очей від дзеркала.

— Справді?

Гаррі відчув ніяковість.

— Е-е... я просто маю на гадці, що ваші предки явно не належали до тих каторжників, яких заслали сюди з Англії двісті років тому. — Він хотів показати, що має хоча б мінімальні знання про історію країни.

— Так, Голи. Мої предки з'явилися тут трохи раніше за них. На сорок тисяч років, якщо бути точним.

Кенсінгтон усміхнувся в дзеркало. Гаррі заприсягнувся собі деякий час тримати язика на припоні.

— Розумію. Називай мене Гаррі.

— Добре, Гаррі. Я Ендрю.

Ендрю базикав до кінця поїздки. Він віз Гаррі по Кінгс-Кроссу і всю дорогу розповідав: цей район був Сіднейським кварталом червоних ліхтарів, а також центром наркоторгівлі та значною мірою всіх інших тіньових справ у місті. Кожен другий скандал, здавалося, був пов'язаний з якимось готелем чи стриптиз-клубом саме на цій місцині завбільшки з квадратний кілометр.

— Ось ми й приїхали, — раптом сказав Ендрю. Він заїхав на узбіччя, вийшов і дістав з багажника валізу Гаррі.

— Побачимося завтра, — сказав Ендрю і після цих слів заскочив в автівку та щезнув. Гаррі, що відчував скутість у спині та вже потерпав від зміни часових поясів, залишився самотою на хіднику в місті, де кількість населення була приблизно такою ж, як в усій Норвегії, біля чудового готелю «Кресент». Назва була написана на дверях поруч із трьома зірками. Головна констеблька Осло не була відома щедрістю щодо житла для своїх співробітників.

Але, можливо, цей номер не буде таким вже й поганим. Гаррі припустив, що, мабуть, його просто пропонували за знижкою для державних службовців, і, либонь, це був найменший номер у готелі.

І так і виявилось.

2

ГЕП-ПАРК

Гаррі обережно постукав у двері начальника відділу боротьби зі злочинністю в Суррі-Гіллз.

— Заходьте, — прогримів голос зсередини.

Біля вікна за дубовим столом стояв високий кремезний чоловік із животом, що відразу привертав до себе увагу. З-під рідкого чубка стирчали суворі сиві густі брови, але зморшки навколо очей зраджували усмішливу вдачу.

— Я Гаррі Голі з Осло. Це в Норвегії, сер.

— Сідайте-но, Голі. Щось ви підозріло бадьорий, як на таку ранню пору. Сподіваюся, ви часом не навідувалися до наших хлопців з відділу з боротьби з наркотиками? — Ніл Мак-Кормак гучно розреготався.

— Просто я давно вже не сплю — із четвертої ранку. Це через зміну часових поясів, сер, — пояснив Гаррі.

— Звичайно. Я просто пожартував. Розумієте, у нас тут кілька років тому була досить гучна справа про корупцію. Десятьох офіцерів засудили серед іншого за те, що одне одному продавали наркотики. Підозру викликало те, що декілька з них були надто вже бадьорими — цілодобово. Серйозно. — Він задоволено хихикнув, надів окуляри та перегорнув папери, що перед ним лежали.

— Отже, вас до нас відрядили, щоб допомогти нам у розслідуванні вбивства Інгер Голтер, громадянки Норвегії, що дістала дозвіл на роботу в Австралії. Білявка, гарнюня, зважаючи на світлини. Їй було двадцять три роки, еге ж?

Гаррі кивнув. Мак-Кормак тепер був серйозним.

— Її знайшли рибалки на океанському березі затоки Вотсонс-Бей — якщо бути точнішим, у Геп-парку. Напівголу. Синці свідчать про те, що її спочатку згвалтували, а потім задушили, але слідів сперми не знайшли. Пізніше, посеред ночі, тіло перевезли до парку, і там скинули зі скелі.

Він скривився.

— Якби погода була трохи гіршою, хвилі б її точно винесли, але натомість вона лежала серед скель, поки її не знайшли. Як я вже казав, сперми не було, а не було її тому, що піхва була розрізана, як рибне філе, і морська вода ретельно вимила всі сліди. Тому в нас також немає відбитків пальців, хоча ми знаємо приблизний час смерті... — Мак-Кормак зняв окуляри та потер обличчя. — Але в нас немає вбивці. І що, чорт забирай, ви збираєтеся із цим робити, містере Голі?

Гаррі вже збирався відповісти, але його перервали.

— Ви, мабуть, уважно спостерігатимете, як ми шукаємо цього покидька, а разом розповідатимете норвезькій пресі, як чудово ми працюємо разом — як ви стежите, щоб не страждали почуття когось з норвезького посольства або ж родичів, а також насолоджуватиметеся перервою в роботі та надішлете одну-дві листівки вашій дорогій начальниці поліції. До речі, як у неї справи?

— Добре, наскільки мені відомо.

— Чудова жінка. Гадаю, вона пояснила вам, чого від вас очікують?

— Певною мірою. Я беру участь у розслід...

— Просто чудово. Забудьте про все це. Ось нові правила. Перше: відтепер ви слухаєтеся мене, мене й тільки мене. Друге: ви ні в чому не берете участі, якщо я того вам не доручив. І третє: відхиліться від цих правил бодай на міліметр, і полетите першим же літаком додому.

Це було сказано з усмішкою, але послання, адресоване Голє було чітким: лапи геть, ти тут як спостерігач. Треба було прихопити із собою плавки та фотоапарат.

— Я так розумію, що Інгер Голтер була в Норвегії такою собі телезіркою?

— Дрібного калібру, сер. Кілька років тому вона вела дитячу програму. Гадаю, що якби не вбивство, про неї б усі геть забули.

— Авжеж, мені сказали, що ваші газети роздмухують це вбивство. Деякі з них уже прислали сюди репортерів. Ми розповіли їм те, що знаємо, а це не так багато, тож їм скоро стане нудно, і вони втечуть додому. Вони не знають, що ви тут. У нас є власні няньки, тож вам не доведеться про них піклуватися.

— Дякую вам за це, сер, — сказав Гаррі, і то цілком щиро. Думка про захеканих норвезьких журналістів, які заглядають йому через плече, була не надто приємною.

— Добре, Голі, я буду з вами чесним і розповім вам, як справи. Губернатор недвозначно сказав мені, що члени міської ради в Сіднеї хотіли б, щоб ця справа була розкрита якомога швидше. Як завжди, все зводиться до політики та грошви.

— Грошви?

— Ну, ми вважаємо, що рівень безробіття в Сіднеї цього року зросте до понад десяти відсотків, і місту потрібен кожен цент, який ми можемо отримати від туристів. Уже незабаром Олімпіада — 2000, і туризм зі Скандинавії зростає. Вбивство, особливо нерозкритє, — не найкраща реклама для міста, тому ми робимо все, що можемо. У нас є команда із чотирьох детективів, які займаються справою, плюс пріоритетний доступ до поліційних ресурсів — усіх комп'ютерів, судово-медичного персоналу, лаборантів. І все таке інше.

Мак-Кормак витягнув аркуш паперу й деякий час насуплено його вивчав.

— Насправді вам слід було б працювати з Воткінсом, але оскільки ви конкретно просили про співробітництво з Кенсінгтоном, я не бачу причин відхилити ваше прохання.

— Сер, наскільки мені відомо, я не...

— Кенсінгтон — хороша людина. Небагато офіцерів з корінних народів досягли такого щабля, як він.

— Справді?

Мак-Кормак знизав плечима

— Саме так. Що ж, Голі, якщо ще щось знадобиться, ви знаєте, де я тусуюся. Є якісь питання?

— Е-е, просто формальність, сер. Я хотів би дізнатися, чи правильно звертатися до вищого офіцера «сер» у вашій країні, чи це дещо занадто...

— Формально? Стримано? Авжеж, мабуть, так і є. Але мені подобається. Це нагадує мені, що я насправді бос у цьому закладі. — Мак-Кормак вибухнув сміхом і завершив зустріч рукоштованнями, від якого аж кістки захрумтіли.

— У січні в Австралії туристичний сезон, — пояснив Ендрю, коли вони ривками просувалися в заторі біля великого причалу Серкулар-Кі. — Усі приїжджають подивитися на Сіднейський оперний театр, покататися на човні по гавані та помилуватися жінками на пляжі Бондай-Біч. Шкода, що тобі доводиться працювати.

Гаррі похитав головою.

— Не має значення. Біля туристичних пасток я обливаюся холодним потом.

Вони виїхали на Нью-Саут-Гед-роуд, звідки «тойота» поїхала на схід, до затоки Вотсонс-Бей.

— Іст-Сайд Сіднея не зовсім схожий на Іст-Енд Лондона, — пояснював Ендрю, коли вони проминали один фешенебельний будинок за іншим. — Цей район називається Дабл-Бей. Ми ж називаємо його Дабл-Пей¹.

— А де жила Інгер Голтер?

— Вона деякий час жила зі своїм хлопцем у Ньютауні, а коли вони розлучилися, вона переїхала до маленької однокімнатної квартири в передмісті Гліб.

— Хлопцем?

¹ Гра слів. Дабл-Бей (англ. Double Bay) — подвійна затока; Дабл-Пей (англ. Double Pay) — подвійна платня.